

ZEMPLÉNI LAPOK.

Szerkesztői és kiadóhivatal

Főút 9. szám

hova minden a lap szellemi részét illető közlemény, valamint az előfizetési s hirdetésményi pénzek is küldendők.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Társadalmi hetilap,
főtekintettel Zemplénmegye érdekeire.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Néptanítóknak és körjegyzőknek egész évre . . . 4 frt — kr.

A hirdetési díjak, a hirdetési rovat élén látható díjszabályzat szerint számítottak.

Felelős szerkesztők s kiadótulajdonos társak:

BORÚTH ELEMÉR

HORNYAY KÁLMÁN.

Előfizetési felhívás

„ZEMPLÉNI LAPOK“

október—decemberi folyamára.

Előfizetési díj:

Félévre 3 frt — „
Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetheti S.-a.-Ujhelyben a „Zempléni Lapok“ szerkesztő-kiadóhivatalában főutcza 9. sz.

Vidéki előfizetőknek legcélszerűbb postalváltvánnyal beküldeni az előfizetési összeget, melyet a „Zempléni Lapok“ kiadóhivatalához kérünk czimezni.

Legyen-e S.-a.-Ujhelyben rendezett tanács vagy nem?

A kérdés föl van vetve s míg eldöntést nem nyer, bizonyára élénken fogja foglalkoztatni Ujhely városának közönségét.

S mindenesetre szükséges is, hogy városunk minden értelmes polgára magáévá, gondolkozása, bírálata tárgyává tegye az ügyet.

Az önkormányzati életben csak az oly intézmények, csak az oly kormányzati szervezetek lehetnek állandóak, biztosak, életerősek s életet osztók, melyeket szükségességök hoz létre, a polgárság akarata szentesít s a közvélemény támogatása tart fenn.

Aléltság, egykedvűség, közönyösség semmi jót, semmi erőset nem teremt. S valamint igaz, hogy élénk közszellemmel a közügyek iránti érdekeltséggel s önkormányzati erényekkel feldiszitett polgárságnak, csak jó kormányzati közegei lehetnek s bármily egyszerűek is legyenek azok a „felelősség“ és „ellenőrzés“ elveinek szigorú érvényesítése mellett rendeltetésöknek megfelelően s haszonnal kell működniök; ép oly igaz és a tapasztalat ezer példájával bebizonyított tény az is: hogy a leghelyesebb kormányzati szervezet is tehetetlenné lesz, vagy pedig visszaéléseket, üzelmeket folytató költséges és káros közzeggé válik ha nem az egészséges polgári élet talajába van ültetve.

Egészséges közszellem, kellő érettség, áldozatkészség s a munka és becsületesség uralma

nélkül az önkormányzat csak torzintézményeket hoz létre, melyeknél aztán mindenesetre többet ér a becsületes bürokratizmus s egy a centralisatio elvén alapuló közigazgatási rendszer.

Ujhely város életében volt a hatvanas években egy időszak, midőn minden eleven mozgásnak indult, a képviselő testület ülésai népesek voltak, a közügyek iránti érdekeltség fölmelegítette a polgárságot s mindez a város emelkedésének s haladásának számos jelét vonta maga után. — Ezen korszakra következett aztán majdnem tíz évi időköz, mely alatt bár fölmerült itt-ott egy-egy öröndetesebb momentum, de melyet általában sivárnak, terméketlennek az erőtlenség a hanyatlás korának tekinthetni.

Egy-két év óta ismét kedvezőbb fordulat állott be. A polgárság kebelében az öntevékenység oly mozgalmi indultak meg, melyek kitarítás mellett hasznos gyümölcsöket fognak teremni; a városi képviselőtestületben a szükséges reformoknak egész sora merült föl s részint megvalósítottatott, részint az előkészítés stádiumában van; — a jelenti rendszer némely viszás és tarthatlan állapota ellen mind általánosabb és hangosabb kifejezést nyer a közönség panasza s a teendője iránti vélemények mind határozottabb alakot öltenek.

Lesz alkalmunk foglalkozni az okokkal is, melyek ezen élénkebb mozgalmak s a haladás és reform embereinek törekvései elé ma is gátokat raknak — e helyütt azonban csak létezésük öröndetes tényét akartuk kiemelni.

Mi a közszellemnek a polgári önértetnek ezen ébredéséhez kötik reményeinket Ujhely városának jövő emelkedése tekintetében.

Ujhely lakossága erős próbáját fogja kiállani tapintatosságának s érettségének saját ügyeinek elintézésében azon fölmerült kérdés megoldásánál: vajjon alakuljunk-e át nagy közönségből rendezett tanácsu városá vagy nem?

Hogy e nagyon fontos, — városunk összes anyagi és szellemi érdekeit oly közelről érdeklő s megoldásában a messze jövőre kiható kérdés, valóban a közérdekeknek megfelelőleg oldassék meg; okvetlen szükséges, hogy mindnyájunk részéről a legélénkebb megvitátás tárgyát képezze, hogy mint fentebb említők minden értelmes polgár bírálata tárgyává tegye azt.

Hogy pedig helyes bírálatot alkossunk s helyes legyen a végeldöntés: szükséges, hogy előnyök és hátrányok részrehajlatlanul feltáras-

sanak, hogy mint a magyar mondani szokta: „az eszmék tisztáztassanak.“

E nézet által vezérelve óhajtuk mi is nézeteinket elmondani e lapok hasábjain s reméljük, hogy más illetékes tollak is hozzá szólnak e kérdéshez.

A magyarországi orosz nép, mint politikai tényező.*)

A fővárosi journalistica újabb időben különös figyelmére méltatja a Kárpátok alján élő békés orosz népet, alaptalan támadásaival s légből kapott gyanúsítgatásaival folytonosan nyilazza, mint a haza fekélyét s a pánszláv eszmékért rajongó árulót mutatja be olvasó közönségének, oda szur hól a seb legfájóbb, kiméletlenül tagadja meg a legnemesebb erényt — a hazaszeretetet — azon néptől, mely annak eclatans tanujeit oly gyakran adta, mely öröm — és bánatban mindig osztozott édes testvérel a magyarral.

Ostoroza azon testet, mely mindig vértett ott, a hol a haza üdve kívánta.

Valóban ez a méltánytalanság netovábbja s bünös visszaélés korunk hatalmas vívmányával — a sajtó szabadsággal. Ily vakmerően s alaptalanul támadni meg egy gyámoltalan szegény népet, melynek még egy organuma sincs, hogy tiltakozzék, hogy védje a mi előtte szent, sértethetlen.

E pár sor bevételét is a „Zemplén“ szerkesztőségének nagylelkűségére bízom, ösmerve őt, mint az „audiatur et altera pars“ elvének hü barátját; czéлом lévén a megyebelieket félrevezetésükben megakadályozni s felőlünk táplált jó véleményükben, — melyet továbbra is birni mindenféle érdekekben áll, — meg nem ingattatni. A czél, azt hiszem, szép és hazafias.

Azt mondják ránk a honmentő sajtó atyák, hogy czimboralunk a muszkával s a pánszlávizmus ideái által lelkesítve, sirt ásunk a hon jólétének;

*) Bár kétségtelen s méltán elítélendő dolog az, hogy akadnak itt-ott az orosz papságnak tagjai; kik pánszláv eszmékért rajonganak s magokat idegen és áruló befolyások eszközeül fölhasználni engedik, de magunk részéről szintén szigorú megrovás alá eső eljárásnak tartjuk a sajtó részéről, ha egyes tévelygők büneieért a hazafias, a derék orosz papság érdemes testülete bántatik meg. Ezért szives örömmel nyitunk tért a fentebbi hazafias, nemes érzelmek és lelkesedéstől áthatott cikkeknek. Szerk.

— Meg fog halni! Ah ez egy megnyerhetetlen makacs és nyughatatlan pártutó! Az ösbirodalom nagy gondolatával szemben egy élet és egy lázadóval több vagy kevesebb: csekélység és szót sem érdemel.

V.

A hamuvári kastély urnője, mint mondtuk, egy idő oltá elvonult életet él. A régi zaj elnémult és a régi törzsvendégek a német urak elmaradtak. Lakosztályába most már nem is bocsát idegent, meghitt komornájától is titkol valamit, ha meglepetik, olvasmányaira gyorsan fátyolt borít. A német nő, a magyar gyűlölnök özevgye magyarul tanul és titkon álnevek alatt nagyobb ös-szegekkel gyámolítja azt, a mi akkor a nemzeti érzelmek egyetlen ápolója, a nemzet majdani ébredésének egyetlen reménye volt — a magyar irodalmat.

Ez akkor megbocsáthatatlan bün volt. Hej ha ezt tudták volna Bécsben; de az osztrák fővárosból nem lehetett le látni Hamuvárba. Pedig ezt a nevet ismerik az intező körökben. A miniszter legbensőbb személyzetéből Bárá Bikficzet magát küldte és egyenesen Hamuvárra. És a jó ur megállapodás nélkül váltott lovakon viszi a levelet az elfogatási parancsot a kerületi katonai parancsnoknak. Gróf Todtenberg ezredes azonban nincs honn, épen Hamuváron van. Bárá Bikficz ugyan csak alhadnagyocská; mégis azt a bátorságot veszi, hogy a helyőrségből 10 legényt vesz magához, a fegyvereket erős töltéssel sze-

TÁRCZA.

A hamuvári rector.

Beszély

irta: Zombori Gedő.

(Folytatás.)

A zsidó lassan kivonult, ott hagyta a nőt, hogy élvezze az aljas bosszu diadalának előörömet. Mikor mi Améliével találkozunk néhány óra mulva, ott ül legtitkosabb szobáinak egyikében, egy erős termetű, az élet delén álló férfiú oldalánál. Ez a választékosan, mondhatni keresetten öltözött férfiú, avval a nyájas és mégis komoly arccsal, bajszatlan ajkkal, álla kiborotválva — a miniszter.

Az értekezés már régen tarthat, éj volt már, az illatos viaszgyertyák már hosszú árnyat vetnek. Olyan megdöbbenő a szobában az a titkosatos félhomály.

— Szolgálatában állok exciádnak, de kívánata nagy, megbízása csaknem lehetetlen.

— És amit én érette ígérek, szép Amélie! csekélység? A váltók és kötelezvény holnap megsemmisítettnek s gyors futár viendi Héthársy elfogatási parancsát.

— A két diplomatát, a könnyű francziát, a mogorva és bizalmatlan oroszot fogadni úgy, hogy egymásra gyanujok ne legyen, lebilincselni, s kitudni tőlök egy óvatlan perczen államtitkaikat:

nehéz, nehéz, de tán lehető leend; de az iratokat megszerezni Ez előttem is kivihetetlennek látszik.

— Figyelmeztesse őt szép Amélie a fekete szobára. Mondja, hogy itt titokban felbontanak s úgy küldenek el minden gyanus levelet, értesse meg, hogy a titkos futár sem biztos, a kormány ilyenekkel kémeit küldi, akik a székvaros alatt fogják elvenni tőlök, ha száz lelkök lesz is, a titkot, a melyre nekem szükségem van. Bizza önre, ön lelend módot az elküldésre. . . . Szép Amélie, önnek meg kell győzni a világot, hogy vélem és a kormány nyal végkép szakított, s ön a kormány czéljainak legelkeserültebb ellensége. Ah ön igen ügyes, igen leleményes, önnek sikerülni fog.

A holgy gondolatokba merült.

— Megteszem, de Héthársy számára ne legyen kegyelem sem fenn, sem lenn.

— Egy hét mulva ön szabad lesz . . . férjhez mehet. De az iratokat birnom kell! A tartományokban titkos forradalom mindenütt; az orosz bosszút forral és nekem tudnom kell, hogy mikor és mit akar. Legnagyobb ellenségem a francia császár, s álnok barátom Anglia. Állásom sőt több talán, vagyonom és életem van kockán. . . . Hallja-e ezt Amélie?! Utolsó esetben egy kis lázadást szitunk Magyarországon. Nyujt-e nekem erre is segítő kezét édes búbajos tündérem?

— Értem önt, hogy a két ellenség álarczát lerántuk s a magyart örökre megsemmisítsük. . . . Megteszem. . . De Héthársynak meg kell halni!

hogy a hatalmas szláv comité kezében egy politikai factor vagyunk, kik csak lessük a jelszót, mikor írjuk, zászlóinkra a „testvérgyilkosság“ bűnös s gyalázatos szavait. A törpék a történelmet akarják meghazudtolni, azt gondolják, hogy mi megtagadjuk önmagunkat, megtagadjuk szép multunkat s az árulás szennyes bélyegét suttetjük homlokunkra! Bátran mondhatjuk, hogy mindig ott voltunk, a hol testvérünk a magyar, bajaiban siettünk osztozni s babérjaiból is kijutott osztályrészünk. Büszke önérettel utalok a történelemre, a magyar fölkelések félszke nem a Kárpát alja volt? S midőn elhomályosult csillaga a fölkelő vezéreknél, nem-e az volt barátságos refugiumok? Nem-e ez a nép első tömörült a honszabadító Rákóczy zászlai alá s mily hatalmas támasza volt Tököllynek? Ezt, ugy látszik, elfelejtették már a lapmesterek. Ez a nép 49-ben elűzte magától a kísértés daemonát s nem borult a vele egy nyelvű s már győzelmes ellenség karjaiba.

Nem lett testvérgyilkos, mert érezte, mert már rég tisztában volt magával, hogy ő Magyarország gyermeke.

Ez a szegény földhöz ragadt nép kapával, kaszával fegyverezte föl magát s minden falunak volt generálisa, a jelenlegi muszka agitator, a lelkipásztor. Azok a papok, kik a felvidéki orosz nép intelligenciájának zömét képezik s kik most „hosszú szakállaikat rezegettven a czárért imádkoznak“, akkor nem ölelkeztek a czár katonáival, hanem ugyanazon sorsnak voltak alávetve, mint honfitársaik a magyarok. Ugyan följegyezték-e dicső szabadságharcunk története valami homályost róluk?

Nem, azt mondta, ezek megtették kötelességüket.

Avagy talán a jelen derített ki valamit? Semmit. Politikai becsületünk szennytelen, hazafiságunk oly tiszta és szeplőtelen mint a legmagyarabb alföldé; avagy bántalmazóink azt hiszik, hogy e hon nem magyar ajku lakója hazaszeregetben nem érheti őket utól?

Hogy már az természetes ellensége a magyar hazának? Mennyire tévednek s rövidlátásuknak, korlátolt ösmereteiknek mily kiáltó bizonyosságát adják! Hiszen e nép értelmisége nem csak magyarul érez, de beszél is, hiszen conversationalis és hivatalos nyelve kizárólag a magyar; papnöveldéjében, gymnasiumaiban, képezdéiben a tannyelv ugyanaz. A népiszkolákba a magyar nyelv behozatalának ellenszegült-e, mint a román vagy a szerb, nem, készségesen örömmel fogadta, avagy a két püspök a lapokban is megjelent nyilatkozata nem eclatánsul bizonyítja-e állításomat?

Mindhiába; kíváncsiak vagyunk hát a módra, melylyel hazaszeregetünket igazolhassuk, vagy non datur?

Valóban hiába keressük ezen sűrű támadásoknak s megbélyegző gyanúsításoknak okát. Irási viszketeg ez vagy szánszándékos rozszakaratu bosszantás? Pedig ezen hirhede cikkek szorgalmas írói megrághatnák azt, hogy egy honpolgáron nem üthetnek fájóbb sebet, mintha ily merészen s büntetlenül kétségbe vonják azt, a mire a legfélértékenyebb, honfiai erényét, ha ily rut pellengrére teszik hazafias érzelmeit, ha megtagadják tőle azt, a mi nélkül ő csak megvetésre méltó pária. — Ezen czéltalan keserítgetéseknek elvárások már a végét, inkább gondolkozzanak odafenn arról, hogy szegény orosz népünket visszarántásuk az anyagi bukás már előtte tátongó örvényétől, mert azaz erdő, a mit a commassatio még kegyesen meghagyott nekik, kevés lesz a koldusbotokra, mit az elviselhetlen adóteher közébe kinal. A kinek nincs falat kenyere, az nem politizál, mert az üres gyomor nem enged magasabb régiókban

reltetni fel és ezzel mint az örült vágat az igénytelen csendes kis falu felé.

A hamuvári kastélynak csakugyan ritka vendége van: egy német katonatiszt — Gróf Todtenberg ezredes. Az öreg katoná elött, ha bár a kényszer nyikorgásával is, tán csak azért nyilt meg az urlak kapuja, mert a higgadt és lovagias gondolkozású férfi, nem csak soha nem gyalázta a magyart és függetlenségi harcát, sőt a magyar tábornokról s hadaik hősiességéről teljes tisztelettel emlékezett s fennhangon hirdette, hogy a világon nem volt és nincs lovagiasabb és nemesebb szívé ellenség, mint az 1848-iki honvéd.

Az ezredes azon kevés főtisztek egyike volt, a kik nem gyűlölettel, lenézéssel illeték a polgári elemet, a leigázott nemzetet, hanem lovagias bánásmóddal és igazsággal akarták kibékíteni helyzetökkel az elégületleneket. A polgári és katonai elem a magyar és a német között akkor áthághatlan válaszfal emelkedett. A hol a katonatiszt és a beözönlött cseh-német hivatalnokok — (e kevés kivétellel henczegő éhes söpredék, a mit a becsületlen németiség kivetett kebeléből), a mely családban a mely körben otthonosak voltak: azt a hazafias magyar messze kerülte. A melyik hölgy elfogadta ezek bármelyikének udvarlását: az a magyar szívre nézve meg volt halva s a lovagias térparancsnok még is szívesen látott vendége volt a legelőbbkelő és leghazafiasabb magyar köröknek is. Az a kémrendszer, a mely akkor áthálózta az egész rendszert, ezt bizonynyal besugta Bécsben. Ott rossz néven is vették, de az ezredesnek

csapongni és ideák megvalósításán töprengni, Ez a nép nem is él, csak tengődik s így eszeágában sincs észak felé gravitálni. Nem úz más, ellenséges politikát, nem agyarkodik a haza érdekei ellen. A pánszlavismus szmének befogadására ez igen hálátlan talajnak bizonyult be, mert benne mély gyökeret vert már a hazaszereget.

Azok tehát, kik bennünket oly felületesen ismernek, hagyjanak fel már prostitúciókkal, ne mártogassák viszkető tollukat epébe s ne ócsárolják testvéreiket, kik tehetetlenségükben védelmükre sem képesek.

B. Mihály.

Népnevelés.

Zemplénmegyei tanügyi állapotok.

Örömmel tapasztalhatja mindenki, aki Zemplénmegyeének tanügyi helyzetére egy általános pillantást vet, hogy az rövid néhány hó lefolyása alatt igen nagy előrehaladást ment keresztül. Ennélfogva elfogult vélemény kockázata az, ami a „Zempléni lapok“ mult száma valamelyikének különfélel rovatában megjegyeztetett: hogy míg Pest-Pilis, Zsolt-Kiskunmegyékben a zugiskolák teljes mértékűleg eltűntek; addig Zemplénmegyében ennek, termékeny talajban búján tenyésző növése van.

Azonban e jóakarátú, de szélsőségekben vergő állítást, kénytelenek vagyunk, kellő értékére leszállítani.

Igaz ugyan sőt kétségbe vonhatatlan; hogy Zemplénmegye, a vallás és közoktatási miniszterium legujabban kiadott tanügyi térképén a legsötétebb helyet foglalja el és ez tanügyi állapotának szomorú voltát elég kézzel foghatólag illusztrálja; de ez még nem elegendő ok arra nézve, hogy a javulást és az ügybuzgóságot ne emeljék ki ott, a hol az azt méltán megérdemli.

Hogy az állam Zemplénmegyeének sötét tanügyiét kellő mértékben megvilágítani igyekszik, azt bizonyítja 1-ször az: hogy a megyében két tanfelügyelőt tart, 2) hogy állami népiszkolákat állít fel és 3) hogy számos községi iskolát tart fenn. Ezek pedig mind arra látszanak az eredményt tekintve hivatva lenni, hogy a megye népiszevelési állapotát előre vigyék, felvirágoztassák és az esetleg itt ott felmerülő zugiskolákat megsemmisíteni igyekezzenek.

Hogy tanfelügyelőink rövid munkásságuk ideje alatt, mennyit tettek a megyei tanügy s illetve népiszevelés ügyének emelésére, arra nézve azt hiszem mindenki előtt megleszek kimélve az oly nagy mértékben dicső hízkelésnek még csak árnyékától is, ha felsorolom azt, amit Zemplénmegye közigazgatási bizottsága a nevelés ügyének előmozdítása szempontjából, a tanfelügyelő indítványa és közreműködése folytán, nem régebben elhatározott.

A közigazgatási bizottság és tanfelügyelő nem csak fegyelmi uton, de a dicső elismerés adományozása által is odahatni igyekeznek, hogy az ellentéteket saját értékek szerint jutalmazták vagy büntessék.

Igy jutalmaztatott meg dicső elismeréssel a homonnai polgári iskolaszék és annak érdemes elnöke hogy a felügyelőket alatt álló polgári iskolát elősogitették nemes missziójának törekvéseiben, és hogy ez iskola mind a rend és pontosság, mind pedig a növendékek ismereteinek előre haladása következtében méltán meg érdemli a dicső elismerést.

Ugyancsak a közigazgatási bizottság Dessowffy Sándor sárospataki r. c. esperest dicső elismeréssel tüntette ki azon ügybuzgalom, áldozat készség és lankadatlan tevékenységért, melylyel a vezetése

kellett, hogy hatalmas pártfogója legyen; ellenei helyéből ki nem mozdíthaták.

Az erőteljes daliás alak 50—60 év között még szép ember volt s nem egy hölgy szemé pihent meg rajta huzamosabban.

A kastélynak a hegy ormokra néző erkélyén a báró hölgytől tisztas távolban ül a ritka vendég. Nemes vonásai inkább szomorúságot, mint lelkesültséget mutatnak, pedig most érzelmeiről szolt; csakhogy ezek háttéréből előhozza fájó emlékeit is.

— Kedves bárónő ön tehát hallá, hogy életem egyetlen öröme, törekvéseim céljaim végpontja — egyetlen fiam Alfréd volt. Ha ő nincs, utánna mentem volna a legnemesebb keblű hölgynek, ki élete árán adott nekem atyai örömet. Engem katonai élet hullámzata sodort magába. Az anya nélkül felnőtt ifju terhe lett a társadalomnak, beszennyezte ősei tiszta nevét, megszökött ezredétől, rosz híru hölgy karjai közt sülyed alább alább. Ez ifju megfordult ön körében, elragadtatással szolt nekem önről. Levele ön kezében van, melyben önnek kezét kéri, önnek ki egyedül lehet véd anygala, a kinek büvköre egyedül lehet képes kiragadni őt szenvedélyeiből. Az ifju helyre akarja hozni hibáit... Bárónő! esdeklem adja vissza az apának gyermekét. Isten és ember előtt erény leend megtéríteni egy bűnöst, megtartani egy életet, vissza adni a társadalomnak egy embert! Nagy vállalat! Ah de egy 8 százados grófi korona és fényes vagyon, egy lángoló sziv s hártatlan tisztelem van lábai előtt, esdve, hogy emelje fel.

— Ezredes ur! ha annyira nem becsülném

alatt szépen fejlődő r. c. elemi népiszkolát felvirágoztatni igyekszik. A derék főpap különben csak megyéjének közbecsülését nyerte meg most; mert pár évvel ezelőtt a vallás és közoktatási miniszter fejezte ki hivatalos uton meleg köszönetét, a magyar népiszevelésügy előhaladását szíven hordó férfit nemes tette felett.

A megyei tanfelügyelő ezeken kívül igen sok népiszkolát emelt ki dicsőreleg, mind a tanítók munkásságát, mind pedig a növendékek előhaladását tekintve.

Egyszersmind tanfelügyelői ajánlatra a mádi még csak csirájában kezdődő izr. zugiskola, ugyszinte a gálszécsi és más helyen divó és bejelentett zugiskolák rendőrileg bezárattak.

Ezekből elég világosan láthatjuk, hogy Zemplénmegye tanfelügyelője szíven hordozza hazája ügyének virágzását és az ezt gátló fekélyeket Zemplénmegye testéből kimetszeni egész erejével igyekszik.

A megyei tanfelügyelő a felvidéken, ahol oly nagymérvben ázsiai-nak mondatik a tanügy is, legközelebb utazott és utazásának eredménye az lett, hogy a megye és ország határszélén levő idegen ajku Mező-Laborcz helységben a magyar nyelv és nemzeti érzelmek ápolása tekintetéből állami iskola felállításának tervezete ment fel a miniszteriumhoz; és hogy ez jóvá fogja hagyni a nemzeti és hazafiui törekvés — e cultur eszközt, az kétséget sem szenved.

Mindezekből láthatjuk, hogy megyénk tanügye lassan bár, de elég szép eredménnyel kezd haladni azon az uton, melyet előbe a „köznevelődés“ jel-szava kimért. És ha ehhez hozzá adjuk megyei tanító egyesületünknek már már közeledő végleges megalakulását és azon nemes czélt, amelyet ez működésének zászlajára irt: ugy remélni mérjük, hogy Zemplénmegye is rövid idő múlva karöltve foghaladni a művelődés utján Magyarország legelső megyéivel.

Kovács Zoltán.

Iparügy.

A mindennapi bajok között kétszerte jól esik minden rendszerető iparosnak azt hallani és tapasztalni, hogy az iparügy elhanyagolt mezején legalább néha néha történik oly dolog a mi hivatva van ugy a jelenben mint főleg a jövőben üdvös következményeket előidézni, megteremteni.

Ily szép — és következményeiben minden esetre üdvös dolognak tekinthető az, hogy a helybeli Ált. ipartársulat, fenállásának már első évében is több rendbeli — minden tekintetben helyesen felfogott és az iparügynek hasznos szolgálatokat biztosító — intézkedéseket léptetett életbe; ilyen a betegségek részére berendezett kórházi külön osztály, a hol az iparos segéd munkás csekély — hetenkénti 5 kr fizetésért — megbetegedése esetén gyógyítást, ellátást biztosít magának; ilyen továbbá a közelmúltba megnyilt tanoncziskola a hol a tanoncz mindazon dolgokat, a melyeket — főleg a mai előre haladott korban — minden jóra való iparosnak birnia kell — megtanulhatja magáéva teheti.

Ezen mindenestire dicsőreleg méltó eljárását az Ált. ipartársulatnak látva, önkéntelen azon kérdést vethetjük fel, miért érdeklődik annyira, miért buzgolkodik ily mérvben éppen azon ipartársulat a melynek létezése a többi ipartársulatok között legifjabb s a melynek tagjai nem is egy iparágból — hanem legjobb nevű kereskedőink és több mint harmincz féle ipart üző iparosainkból tömörült egygyé?.. Az erre legjobb illó felelet az lehet:

önt, azt mondanám, hogy ajánlata s Alfréd grófi kérelme igen sértőleg különös.

Az ezredes közelebb lépett s a szeretet ama meleg hangján szolt:

— Kedves gyermekem! ön a bécsi életnek csak fényoldalát ismeri s nem tudja képzelni, hogy minő kör az, a mely fiamat kötve tartja. Ennek szálaít csak kettő tépheti szét. Szépség és befolyás. S ön mind a kettőnek birtokában van. Önnek Bécsbe kell áttenni lakását, megtörni amaz Amélienek nevezett hölgy befolyását, ki egyik oka, hogy a népek leigázva nyögnek. Ön egy birodalomnak ad jobb, boldogítóbb irányt, ha feltárja és megtöri e klick árnyait. Nagy munka. De annak az ifjunak szive csak félre van vezetve, de nincs megromolva. Az a sziv, e nagy vagyon ez ősi név és az én tisztelem, a népek áldása higgye el nekem, megérdemlik ez áldozatot.

A hölgy hosszan mélan gondolataiba mélyedt. Fájók lehettek ezek, mert a szép arc egészen elborult.

Az atyja folytatá.

— Talán leginkább a magyar nemzet fogja megköszönni önnek, ha ama hölgy hatáskörét megtöri.

— Nem lehet! még sem lehet! suttagó fájoan Matild.

— Édes Matildom, gondolt ön arra, hogy mi leend belőle egyedül, segély és támasz nélkül ez idegen országban, a melyben senki sem szereti, mert — német?!

A báróhölgy egy könyvet törült le szép szeméből s szívére tette kis kezét.

mert az Ált
lasztását sz
a kikről tud
felbujánzott
dolgozni fog
a benne hel
nem csak s
ipartársulat
mert végül
elégge nem
ból gyökere
akarjon kü
tanonczot a
nem való.
Nagy
miat az Ált
főleg pedig
szoktak ig
kintik, de
nem mehe
hogy a tan
házzól —
De m
vések hatá
tag agyu i
még pedig
akad, — i
Az Á
szére egy
zetet dolgo
talnak min
tanfelügyel
az iskolate
nyert, a t
dással tud
mint anyag
tetett. Eze
Nem
napi — v
hatóság tö
e város te
iskolában
Bezz
is szörnyü
is beleava
óraig felbe
szemét ku
megmosak
törvény m
kedni kell
Ekk
éppen oly
s csupán
hogy má
légköréből
figyelemu
izmosodj
kiadott
kinttel
hogy biz
kolaügye
ezt meg
Má
nagyon p
való ipar
erre a c
talán az
felelte
talán biz
tésére fé
Ne
nem, —
az iparü
goztatni
oly emb
mindenk
szeretet.
és semt
a mi itt
Első és
már tud
többé n
a mint
azt, a k
önt Gróf
legyen
engem.
Te
E
az ezred
né rém
—
pett elé
hivatal
A
bitó!
észreve
Megye
—
ségben
ezrede
A
futár,
szól a

mert az Ált. ipartársulat előjárásának megválasztását szerencsésen tette, választván olyanokat a kikről tudta, hogy azok átérzvé az iparéletben felburjánzott sokoldalú bajokat, azoknak megszüntetését dolgozni fognak; mert ezen ipartársulati előjárásának benne helyezett bizalomnak igekezik megfelelni nem csak szóval, mint ez minden többi helybeli ipartársulatoknál tapasztalható — hanem tettel is; mert végül az Ált. ipartársulat rég szakított azon eléggé nem kárhóztatható — és még a Czéh világból gyökerező elvvel mely szerint „az iparos ne akarjon különb ember lenni az apjánál” vagy „a tanonczot azért adják mesterségre, mert egyébre nem való”.

Nagyon természetes: miszerint illetén eljárásai miatt az Ált. ipartársulatot a többi ipartársulatok — főleg pedig azok a melyek még most is bor mellett szoktak igazságot szabni — nyílt ellenségnek tekintik, de hogy is ne tekintenek, mikor az csak nem mehet jóra való mester embernek a fejébe, hogy a tanulójának iskoláról, segédjének pedig kórházról — szállóról gondoskodják; ugyan minek?!

De még természetesebb, hogy az ilyes törekvések határozott rosszszalásával találkoznak sok vas-tag agyu iparosnak, ha még biztató, capacitáló — még pedig ám tanult ember biztatója akad, pedig akad, — ime a példa rá:

Az Ált. ipartársulat elhatározta tanonczai részére egy ipariskola felállítását, erre nézve tervet dolgozott ki s azt a járási szolgabírói hivatalnak mint iparhatóságának — nemkülönben a kir. tanfelügyelőségnek jóvá hagyás végett bemutatta; az iskolaterv az iparhatóság részéről megerősítést nyert, a tanfelügyelőség részéről pedig megerősítéssel tudomásul vétetvén, támogatása egy erkölcsi mint anyagi tekintetben meleg szavakban megígértetett. Ezen előzmények után az iskola megnyílt.

Nem lévén mind ez ideig semmi nemű vasárnapi — vagy ismétli iskola szervezve, az iparhatóság törvényadta jogánál fogva elrendeite minden e város területén létező iparos tanoncznak kötelező iskolában járatását.

Bezzeg lett riadalom, gyűlésezés, mert az még is szörnyűség, hogy a törvényhatóság még abba is beleavatkozik, miszerint a tanoncz hetenként két óráig félbe hagyja a mosogatást, gyermek hurcolást szemét kutatást vagy más ily épületes dolgokat és megmosakodva iskolába menjen; — hja de hát a törvény még is csak törvény és annak engedelmeskedni kell bár ki fiának is, mi tehát a teendő?

Ekkor elő áll egy tanult ember a ki különben éppen olyan jó iparos volt még nem nagy régen — s csupán megmérhetlen szerencsésének köszönheti, hogy már ma emancipálta magát a műhely fojtó légköréből s azóta valóságos tekintély lett, — és figyelemmel arra, hogy népszerűsége még inkább izmosodjék, ír egy felebbezést az iparhatóság által kiadott iskoláztatási rendelet ellen a melyben tekintettel erre, tekintettel arra, szépen kikanyarítja, hogy bizony csak még is jobb lenne az egész iskolaügyet elútni vagy pedig ha az nem lehet, hát ezt meg azt kívánjuk vagy külön iskolát állítunk fel.

Már édes uram kilátszik bíz itten a ló láb, nagyon pedig, mert hogy azok a jámbor és jóra való iparos urak magoktól soha sem jöttek volna erre a czifra felebbezési gondolatra: az tény, vagy talán az fáj önnek, hogy az Ált. ipartársulat elfeledte bölcs tanácsát ez ügyben kikérni, avagy talán bizonyos titkárságok bekövetkezhető elvesztésére féltékenyekednek?

Nem úgy nagyra becsült iparbarát, az égre nem, — így nem teszünk hasznos szolgálásokat az iparügynek a mit pedig oly öröme szeret hangoztatni az Ált. ipartársulat mint addig, míg élén oly emberek állnak mint jelenleg, mindenben és mindenkor úgy fog eljárni mint eddig, viselt dol-

— És még is lehetetlen!.. Rang, fény, szeretet, nagy és dicső munka öntudata, semmi és semmi nem gyógyíthatja be itt azt a sebet a mi itt fáj s be nem hegyed, míg meg nem öl. Első és utolsó szerelmem reménytelen... Most már tudom, mit tesz szeretni. Szerelmem nélkül többé nem adhatom kezemet senkinek, nem úgy a mint azt előbb tettem. Boldogtalanná tenném azt, a ki sorsát hozzám kötné. Isten áldja meg önt Gróf, mondja meg Alfrédnak: feledjen, emlékeim legyen öröngyala; de hagyjanak itt el hervadni engem....

Tovább nem szólhatott könyei kitortek. E perczen jelentés nélkül, mohó sietséggel az ezredes öreg lovásza tört a szobába. A báróné rémülten takarta el arcját.

— Az ezredes reá rivalt s fenyegetőleg lépett elébe:

— Megörültél... jelentés nélkül... nem hivatalok....

— A miniszter sürgönye, tördelé a katona.

Az ezredes gyorsan végig olvasta.

— Ezer kartács! Mindig csak börtön és bitó! Mondd a hadnagy urnak, hogy ügyesen észrevétlen állja el embereivel a ház környékét. Megyek én is, szolt s kardja után nyult.

— Báróné legelső a köteleesség! E helységben valami Héthársy Béla nevű volt honvéd ezredes is kormánybiztos lappang.

Átkozott fickónak kell lenni, hogy gyors futár, kabineti személy hozza és egyenesen nekem szól az elfogatási parancs.

A hölgy összeresztent.

gait nem titokban: nem zárt ajtók megett, nem is tele kancsó kíséretében fogja foganatosítani, — a humánus cselekmények létre hozását, azokért való küzdését elebe fogja tenni minden más kicsinyes és férfihoz nem illő tetteknek.

Végezetül még annyit, hogy az iparos tanonczok megkezdett oktatását úgy a mint az van, helyesnek találjuk, örvendő tudomásul vesszük és nyíltan kimondjuk, hogy mind azok a kik ezen üdvös intézmény elejébe akadályokat igekezknek gördíteni, szégyeljék magukat.

Több iparos.

Különfélék.

Helyi és megyei események.

A megyeház nagy terme diszes ujtáson megy keresztül; egészen ünnepi köntöst nyer izletés festésében, melyet Király József, e szakmájában kitünő mester eszközöl. A régi csilárokat szintén ujakkal váltják fel, melyek azonban nem gyertya, de lámpákra lesznek berendezve.

A megyeház előtti közoktra nézve városunk közegészségügyi bizottsága már ez év elején jelentést nyújtott be a képviselő-testülethez, melyben hangsúlyozá annak mielőbbi kiépítését. E jelentés alapján a képviselő-testület márcz. 29-én tartott ülésében h a l a s z t h a t l a n s z ü k s é g e s s é g n e k mondotta ki a dörzsöki forrás medenczéjének kibovítését s egyszersmind egy új vascsővezet lerakását. Amennyiben pedig e kut fentartása a városon kívül még a megyét, sőt az államot is terheli: az együttes eljárás és költségvisselés megállapítása végett, a jelentést tevő építészeti és közegészségügyi bizottságokat küldte ki. E nagy becsű határozatnak velünk együtt, — kik már évek előtt sürgettük a gyökeres átalakítást, — mindenki megörült és szentül hitte, hogy az ige még ez év folyamán testté válik s a közegészség e legelső és legfőbb tényezőjében ezután nem szenved hiányt városunknak gyilkos epidemiáktól annyiszor meglátogatott közönsége. Csalódtunk. E határozat napjától eddig mintegy hét hó folyt le, anélkül, hogy a munkálatoknak legkisebb jelét is észlelnénk, avagy csak magáról, a papirosfogyasztó ülésezésekről is napvilágra jönne bármilyen csekély, de biztató szivárgás. Annyit tudunk, hogy a megye, mint egyik érdekelt fél, még eddig egy hangot sem tud az egész dologról s így ha történt is valami benne, az még annyira elején állhat a kezdetnek, hogy figyelembe vételre sem érdemes. — Máltán elvárja a nagy közönség, hogy e tekintetben mielőbb értesítést nyerjen azok részéről, kik a megbízás erkölcsi köteleességét magukra vállalták. Kérünk alapos, elfogadható okokat, amelyek utját állták a törekvésnek idáig, mert azt minden megrendült hitünk mellett sem merjük feltételezni, hogy hanyagság, vagy ami még ennél is rosszabb, közönyösség vitte az ügyet zátonyra, melynél ha egyéb nem, de egy kipótlan tényező: az idő már is menthetlenül odaveszett.

A verőfényes öszi időt, komor hideg napok váltották fel, annyira, hogy sok helyütt, kivált ahol pennával mozgatják a közügyek kerekeit, már fűtenek is. Nem szeretnénk azonban, kivált mi hegyaljaiak, ha az idő továbbra is borongósan hideg maradna, mert a szőlőre, de különösen az aszu képzésre még derűs, meleg napok kellenek. A szüretet körülbelül e hó 20-án kezdik meg a jobb nevű szőlőbirtokosok, míg a szegényebb osztály, mely a fősulyt leginkább a mennyiségre fekteti, már e hét végén hozzá lát szüreti munkájához, Hajdanában Simon,

— Gróf ur, csak egy szóra! Én engedek kívánatának. Engedje menekülni az üldözöttet és én fiának neje leszek.

Az ezredes bámulva tekintett a hölgyre, a ki oda borult lábához és könyek között összekulcsolt kezekkel esdeklett:

— Engedje menekülni őt s örökre itt hagyni e boldogtalan országot.

Az öreg katona szive is vérzett. Megértette a hölgy szívet, belátta, hogy többé nem lehet reménye, hogy e hölgynek szerelme és erénye vissza adandja fiát atyai szívének s a társadalomnak. Átérezte mindezt és önkénytelenül tört ki ajkain a sohajtás:

— Szegény fiam! szegény Matild!

Felemelte a hölgyet.

— Báróné, én több mint félszázadja már, hogy katona vagyok.

Nem lehet oly ígéret, a melyért eskümet megszegjem, kötelességemtől eltántorodjam! Lehetne-e, hogy önkezzemmel tépjem le félszázados pályámról a közbecsülés koszoruját?!

— Ezredes ur! ön nem fogja el foghatni Héthársyt, kiáltott a nő s mintha uj erő szállotta volna meg, egy könnyed szökkenéssel a szoba egyetlen ajtájan tullenni és azt erős zárba csapni pillanat műve volt.

Gróf Todtenberg nagyot nézett, midőn észrevette, hogy ő a fogoly.. A hölgy pedig nem ügyelve semmire csak nem örületes sebességgel rohant a termeken át a szabadba s a falu egyetlen utcáján keresztül a kis szerény tanítói lak felé.

Folyt. köv.

Juda, mely okt. 28-ra esik, volt a hegyaljai szüret megkezdésének fixe jour-ja, a dézma megszüntével azonban, megszünt a földes úr ellenőrzési joga is s ki ki akkor szed a mikor akar. Ami a termést illeti, az középszerűnek mondható a Hegyalja egész vonalán, kivételt csak Tolcsa képez, hol úgy mennyiség mint minőségileg kitünő szüretre van a boros gazdáknak kilátásuk. Hogy minő kelete lesz az új bornak, arra még megközelítőleg sem lehet most felelni, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy Franciaországban a szürethez kevés remény fűződik, minden optimizmus nélkül várhatjuk borainknak kelendőségét.

A szőlő itt-ott rothadni kezd s félo, hogyha az időjárás rosszabbra fordul; a különben meglehetősen szép termésekből közepes szüretre sem számíthatnak a szőlősgazdák; mígha a mostani nedves napokra szárazak és melegek következnének — nagyobb mennyiségű asszura lehetne kilátásuk.

Olvasóink közül többen kérdést intéztek hozzánk az iránt: hogy mért nem írunk Rásonyi Papp Ferencz urnak közelébb megjelent „N i n c s D a r w i n e m b e r” című munkájáról érdemleges bírálatot. Feleletünk e kérdésekre az, hogy mi nem vagyunk kritikai lap, legalább oly mérvben nem, hogy ily művet bonczkésünk alá venni bátorkodjunk. Magyarországon az absztrakt elméletek illetén fejtegetése fölött csak a tudományos akademia törheti meg illetékesen a pálcát. Várjuk be tehát ennek itéletét. Mi erősen hisszük, hogy e művel a már nagyon is tolakodó természet-tudomány, mely holmi geolo-ornitholo s tudja az ördög, hogy még mi mindentéle logijával a biblia valamennyi tételét csaknem felforgatta, illő „körmos” t kapott. Ugy kell neki! mért nem maradt meg a maga kaptafája mellett s mit kontárkodik belé oly dolgokba a melyekhez szent Lonkay Antal szerint: égbekiáltó bün. Tudunkkal eddig két ellentétes bírálat került felszínre e mű fölött. Az egyik azt mondja röviden róla: (ez szóbeli) hogy „olyan mint a sak-játék t. i. komoly dolognak tréfa, tréfának pedig pedig aggasztóan komoly.” A másik: (ez már írásbeli) Szakácsi Dániel sáros-pataki ügyvéd ur tollából került s a szerzőhöz írt s általa rendelkezésünkre bocsájtott következő kenetes levelben találja kitejlesztését: „Sárospatak 1879. szept. 25. Kedves uram bátyám! Én a nincs Darwin ember című munkáját figyelmesen át olvastam, sok tanulmányról, politcikai és jogtudományi jártasságról, a szentírás igaz felfogásáról és a Mindenható Istenség hívéséről s átaljában egy művelt kereszt-tyén ember vallás tételéről tanuskodik az.

Köszönöm ezerszer a becses ajándékot.

Es igéretemhez híven irtam is felette bírálatot, természetesen a munka szellemében, a Darwin majom emberei és Büchner tanai elítélésével.

Megküldöttem a Hon Szerkesztőségének.

Mely azonban a Hon 230. számában az 1879. évi szeptember 24-iki lap szerkesztői mondani valóiban, azzal válaszolt, hogy ily alakban nem közölhető.

Más alakban én nem írhattam, nem is igazítottam meg bírálatomat.

Elég hogy én nagyra becsülöm istenes és igaz filozófiai munkáját.

Tisztelettel vagyok kedves uram bátyám halás tiszteelője S z a k á c s i D á n i e l.

Egész héten folyik az ellenőrzési szemle városunkban, melyre a kerület tartalékosai kötelesek megjelenni. F. hó 8-án a sáros-pataki főiskola tanuló ifjuságának katona tagjai jöttek be s itt töltötték az egész napot, csapva maguknak egyuttal fain mulatságot. A dinom-dánomra katona és deák egy formán jogosítva van, hát ha még hozzá e dupla jogosultság egy személyben összpontosul?! Akkor aztán csakugyan hegyen völgyön meg van a lakadalom.

Szerencsétlen flótás. Ifj. Dudás hivatalszolgának az a gondolata támadt, hogy miután a törvény-széki irattárban ugysis nagy halmaz papiros vagyon s egy némelyikre talán s z ü k s é g sincs, nem ártana egy kissé ritkítani a s o r o k között. Kaptá tehát magát: „z a j d á r a” szedte a csomagokba kötött „h i v a t a l o s l a p o k a t” nyomtatványokat s a kis kereskedésekben értékesítette. — Jó lesz turó alá, A turpisságnak azonban mihamar nyomára jöttek s az elárusított tárgyakat hiány nélkül sikerült vissza keríteni. Dudás most dudálhat a h ü v ö s ö n.

A posta köréből. Gervay Mihály főpostaigazgató körutazást tesz az országban. Közelebb nálunk is volt. Utazásával több nevezetes reform életbe léptetése van összekötve, ugyanis a kassa-szigeti mozgó postáknak szervezése, mely postai összekötetés a galicziai részekre lesz legjobb kihatással.

A bérkocsisok ellen ismét sűrű panaszok hangzanak fel a közönség részéről. Először is csak minden harmadiknak van tarifája, miáltal a zsarolás egész kényelmesen folytatható. Másodsor: sőt eseteken lámpás nélkül robognak fel s alá s így az esetleges felfordulás veszélyének annyival inkább ki van az utas téve, mert az utcazi lámpák is csak nyolcz óra felé kezdenek pislákolni. Harmadsor: zsidóünnepken alig egy, kettő jelenik meg a vonatoknál, úgy hogy az utazók nagy része az apostolok lován kénytelen ki- és befelé megfutni pályáját, ez pedig, kivált öszi sárvízes időben mulatságosnak éppen nem mondható. Tény: hogy a rájuk vonatkozó szabályrendeleteket csak akkor nem játszák ki, ha nem akarják. A közelebbi izr. ünnepek alatt, saját füleinkkel hallottuk, midőn egyik bérkocsitulajdonos következő szavakkal bo-

csátott utjára egy, járművét igénybe venni akaró uri embert: „Ma ünnepe van, hát biz én be nem fogatok. Eddig megtettem, de mindannyiszor valami hiba esett kocsim vagy lovaimba, látom, ez az isten büntetése volt, tehát megfogadtam, hogy többé nem teszem.” Nem is tette. Az utas szépecskén elsompolygott de egy bölcs tapasztalással gazdagabb lett; megtudván az affaire-ből, hogy Sátoralja-Ujhelyben a talmud ereje még a közöndre is befolyással bír s a hatósági szabályzatok menydörgös menköje olyan madárijesztő-féle készülék, melytől csak addig félnek az illetők, míg meg nem szokják ártatlanságukat.

Megrendítő csapás érte lapunk egyik munkatársát: Erdélyi Sándor m.-jesztrebi lelkész urat. Legidősebb, 9 éves fiacskája komlószárazakat akarván tépni, egy fára mászott s onnét az alatta levő sövény egy hegyes karójára bukott le, mely átfuródott testén. Az erős gyermek öneréből emelte ki magát a karóból s vánszorgott a szobába, azonban minden orvosi segély sem volt képes életét megmenteni. Igaz részvétünket fejezzük ki a megsomorodott szülők iránt.

Török Sándor, mádi birtokos, volt országyűlési képviselő s a „Zemplén“-nek egykori buzgó munkatársa, Kornides Lajos 48-ki honvédezéses, 1860 óta pedig több sikeres iparvállalat megteremtőjével egyesülten, egy „Tokaj-hegyaljai pincze-egylet“ létesítése ügyében, f. évi októberhó 4-ére Mádra szűkebbkörű értekezletet hívtak össze, melyen Török Sándornak, lapunk jövő

számaiban közlendő tervezete lön megvitatás alá bocsátva. A főbb vonalaiban előszóval előadott és feszült érdekeltséggel meghallgatott tervezet alapján beterjesztett határozati javaslatot, az értekezlet mindhárom pontjában elfogadta, s a hármastagú végrehajtó bizottságba Török Sándor, Bukovszky Ferdinánd és Führer Adolf urakat beválasztván, — az értekezlet vezetésére fölkért Szabó Károly, tokaji takarékpénztári igazgatót megbízta: hogy az egylet megalakulása céljából f. h. 19-én Mádon megtartandó értekezletre a meghívásokat lehető legszélesebb körben eszközölje.

A roncsoló toroklob az ujhelyi és gálszécsi kerületekben járvány képpen lépett fel s pusztításának már eddig is több gyermek esett áldozatul. Az utóbbi napokban beérkezett jelentések szerint azonban a járvány szünőfélben van.

A magyar éjszak-kelet vonat menetrendje
1876. május 15-től.

A vonatok érkezése S.-a.-Ujhelybe.

Budapestről: 10 ó. 30 p. reg. — 6 ó. 34 p. este.
Kassáról: 9 ó. 30 p. reg. — 5 ó. 27 p. este.
M.-Szigetről: 9 ó. reg. — 5 ó. 8 percz este.
Przemysléről L.-Mihályiba: 8 ó. 40 percz reggel.

A vonat indul S.-a.-Ujhelyből.

Budapestre: 9 ó. 45 p. reg. — 5 ó. 47. p. este.
Kassára: 9 ó. 31 p. reg. — 6 ó. 54 p. este.
M.-Szigetre: 11 ó. 30 p. d. e. — 7 ó. 30 p. este.
L.-Mihályiból Przemyslére: 7 ó. 50 percz este.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos
piaczi ár-kimutatás
1879. október 10-én.

			frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu.	12	—
Gabona	100	„	8	25
Árpa	100	„	8	—
Zab	100	„	6	50
Kukur.	100	„	7	75
Burgonya	100	„	4	20
Borsó	100	„	12	—
Lencse	100	„	8	50
Paszuly	100	„	9	—
Köl. kása	100	„	12	—
Vaj	1 liter.	„	80	—
Szesz	„	„	31	—
Marhahus	1 klg.	„	44	—
Szalona uj	„	„	60	—
Sertés-zsir	„	„	72	—
Széna	méter mázsa	„	3	40
Alom szalma	„	„	—	90

Hivatalos s magán árverési hirdetések díja, nemkülönben olyanoké, melyek kiemelése nem kívántatik, 1—100 szög 1 1/2 kr. azonfelül 1 kr. Kiemelt, keretelt rendes kereskedelmi s üzleti hirdetések mértékét szerint számítatnak és pedig egy centiméter 2 kr. Bélyegdíj mindenkor 30 kr.

HIRDETMÉNYEK.

Háromszorinál többszöri hirdetéseknel a díjmér séklés, valamint kívánatra különösen kiemelt hirdetéseknel a díjfelemelés esetről esetre, külön egyezkedés tárgyát képezi.

A „Kis hirdető“ rovatában kis, legfeljebb 5 sorig terjedő hirdetések díja, kincstári illetéke is bele értve 50 kr.

Árverési hirdetmény.

A tokaji kir. járásbíró részéről közzé tétetik: miszerint néhai Stelcz Antal hagyatékához tartozó, Bodrog-Kisfaludi határban helyezett ugynevezett Várdülői, mintegy 40 kapás, szőlőnek 612 frta becsült idei függő termése folyó év október 14. napjának délutáni 3 órájában B.-Keresztur városánál nyilvános árverés útján fog kész pénz fizetés mellett elárvereztetni. Kelt Tokaj, 1879. október 8.

Román János,
kir. járásbíró.

Egy okleveles s a tanítóképezdét kitünő sikerrel végzett tanárnő ajánlkozik a felnöttebb leánygyermek részére a francia nyelv és zongora gyakorlati tanítására, bővebb tudósítást nyerhetni Fekete László ügyvéd urnál.

1—3

Téli egész öltözetek közep-nagy termetű urak részére
24—25 frtba — nagyobbak 28—30 frtba jönnek.

A hazai ipart pártoló nagyérdemű közönséghez!

Tisztelettel értesítjük, hogy az élénken keresett

TÉLI HONI POSZTÓK

egy része már megérkezett s eredeti gyári áron kaphatók.

Tömeges megrendeléseket kérve

tiszteletteljesen

Siposs és társa,
a leibitz-kézmárki honi-posztók
főraktára Kassán.

Megjegyzés: Midőn a t. közönséget a honi-posztóknak kiadott külföldi pamuttal vegyített posztók bevásárlásától a magyar posztó jó hírneve érdekében óvjuk — megjegyezzük, hogy nálunk kizárólag a hazai gyártmány árusítatik el.

A fentebbiek.

Minták kívánatra kérmentesen.

A közelgő szüreti idényre
egyszerű és könnyőszerkezetű

borsajtókat

és

szőlő-zúzmoló gépeket

készletben tart

LESZIH MIKSA gazd. gépgyára **MISKOLCZON.**

Ugyanott

Baker-rosták és Trieurök
a legjutányosabban kaphatók.

2—3

Hirdetmény.

A N.-Kövesdi közbirtokosság részéről közhírré tétetik, miszerint a Nagy-Kövesden f. év nov. hó 17-én d. e. 9 órakor megtartandó árverésen a nagy-kövesdi közbirtokosságot illető regale-jog valamint a korcsma s hozzártatózó épületek s végre egy telket tevő föld jövő 1880. jan. 1-től számított 3 egymás után következő évre bérbe adatik. — A haszonbérleti kívánók 300 frt bánatpénzzel ellátva a fenti határidőre ezennel meghivatnak, hol is az árverés megkezdése előtt a közelebbi feltételek megtekinthetők.

S.-a.-Ujhely 1879. okt. 11-én.

Szerviczky Ödön,
közbirtokossági megbízott.